

ХАРЫЛЗААЛАРНЫ БЫЖЫГЛААР.

Республиканың Президентизи Ш. Д. Ооржак январь 17-19 хүнеринде "Сибирь дугуржулгазы" ассоциациянын човүл хуралыга ТР-ниң Чазак делегациязын баптап чорааш, чугула айтырларны шиптирлээринге киришкен.

Сибириниң девискээрдери-биле кады ажылдажылганы хөгжүдөрүнчү уланган хой айтырларны шиптирлээр. Ш. Д. Ооржак январь 17-де РФ-тин Монополияга удур политика болгаш сайгарлыкчы чорукту деткир талазы-биле яамызын Мурнуу-Сибирь девискээр эргелелиниң удуртукчулары-биле ужурашкан. Тываның девискээринге монополияга удур политиканы боттандыраарының, сайгарлыкчыларны деткириниң айтырларын чулаашкан. Республиканың 60 талазы-биле чогуур ведомстволарының база девискээр эргелелиниң аразында кады ажылдажылга дугайында керээге ат салырын дугурашкан.

Юрий СУЧКОВ.

ШЫН

Ниитилел-политиктиг солун

Солун 1925 чылдың август 31-де үнүп эгелээн

№ 9 (16314) ■ 2001 чылдың январь 23, вторник ■ Ат салган шагы 21.00 ■ Садар өртөө 3 рубль.

ПРЕЗИДЕНТИНИҢ АЖЫЛ-АЛБАНЫ

БИРГИ ЭЭЛЧЕГДЕ ТУДУГ-МОНТАЖ АЖЫЛДАРЫН ДООЗАР

Тыва Республиканың Президентизи Ш. Д. Ооржактың федералдыг структураларга күженишкениң ажыл-албанының ачызында республиканың амьдыралыга эргежок чугула чагыс эвес объектилер, чуртталга оран-савалары туттунуп, сөөлгү чылдарда ажылдала киргенин билдир бис.

Январь 22-ниң хүнүнде ТР-ниң Президентизи Ш. Д. Ооржак Кызыл хоорайда 4 дугаарлыг чуртталга-тудуг кооперативиниң кежигүннери-биле ужуражылганы эрттирген.

Барык 10 чылдың нүүрүн көрө берген, "кыраан" тудугларын санынча кирип турар, Кызыл хоорайны Бай-Хаак кудумчузуна чедир кылдынмаан 9 кат бажынын келир үеде чуртакталыры болур кооперативиниң кежигүннери айтырлан шагында залды долдур чыгып келген.

1989 чылда боттарының

хөрөнгизи-биле чурттаар оран-саваны туттун алыр күзелдиг кижилер чыгып, ынчан хоорай чагырамының адынга билдиринишкенин кирип, чуртталга-тудуг кооперативиниң тургускан турган. Ол үениң хемчээли-биле кооперативиниң кежигүннери эвээш эвес ашкато-герикти кооперативиниң баштаар черинге дужааганы-биле тудуг туттунуп эгелээн.

1993 чылга чедир 9 подъезд-ден тургустанур ужурулг бажынын 6 подъездинин бүрүнү-биле тудуп, чүгле иштики монтаж база шевер-лел ажылдары артык турда, тудуг ара соксаан. Оон бээр ол тудугнуң дажылгап апаргы дег кезектерин "аэлер" танып апарганындан ам чүгле курут ханалары артык.

1992 чылдан бээр чуртта болуп турар экономиктиг өскерлишкениниң хараазындан ара кагдыгын бо тудуг-

ну кооперативиниң кежигүн-нериниң күжү-биле тудуры болдунмаан апарган, чүге дизе өрткөктөниң турму эвес өскерлишкени, тудуг материалдарының өрткөк-үнезиниң өскени, ашканын үнө чокталышкыны бо тудугну шиптирлелтишмес айтыр-ге чыгган. Катап бут кырынга тургузар ажылдар хой, алаа хой ашканын черек. А ону кооперативиниң кежигүннеринден бүрүнү-биле катап негээри болдунма.

315 квартиралыг бо ба-

жынын тудуун катап дигизип, боттук дузаны көргүзү-ри-биле ТР-ниң Президентизи Ш. Ооржак чүгле кооператив кежигүннерин эвес, ТР-ниң Сан яамызының сайыды М. Нурсат, ТР-ниң экономика сайыды Г. Сапова, ТР-ниң чуртталга тудуунун болгаш чуртталга-коммунал ажыл-агый хөгжүдөзүнүн күрүнө комитетиниң даргазы Фан Че Ир баштаан удуртукчуларын чыгып, оларның санал-оалыны дыннаан.

Чуртталга-коммунал ко-

перативиниң кежигүннериниң күзелин болгаш дилээн хүдээп албышаан, ТР-ниң Чазак 2001 чылда тудугну катап эгелээрин шиптирлээр. Бирги ээлчегде тудуг-монтаж ажылдарын доозар, 7-8-9 дугаар подъезд-дирини тудуп үндүрер, калбак панельдерин бүдүр-ренин чедип алыр. Бо бүгүгө черек ашкы-хөрөнгиниң түнү чоокку үеде шиптирлээрин Президент даскан.

Айлан МОНГУШ.

ЖУРНАЛИСТЕР-БИЛЕ УЖУРАШКАН

ТУРГУЗУУШКУН ЭГЕЗИНИН БЮДЖЕДИ

Тыва Республиканың Чазак Баштыңының оралакчызы В. Ш. Оюн республика солундарының журналистери-биле ужурашкан.

2001 чылда Тыва Республиканың бюджетиниң төлө-вилелин сайгарып көөр, чугаалажыр ажыл бо хүн-нерде чоруп турар. Оон кол болгаш онзагай талаарын чулааш бээр Валерий Шагдыр-ооловичтен олар дилээн.

Тыва Республиканың 2001 чылда республика бюджетиниң дугайында хоойлу төлө-вилелин январь 9-та болуп эрткен ТР-ниң Чазак калбак хуралына үш дугаар түнүл номчулганында хүлээп алгаш, республиканың Дээди Хуралыга чугаалажыр-биле чоруткан деп, В. Ш. Оюн чугаазының эгезинде айткан. Оон-биле кады парламента-га, сайгары-биле чээрби ажыл документини киригген. Оларның аразында 2001 чылда Тыва Республиканың социал-экономиктиг хөгжүл-дизиниң баш бурунгаар көргөн сан-чугаайлары, бюджетке кирбес чеди күрүнө фондунун 2000 чылда бюджетиниң күсүлдезиниң отчеттары бар, Россия Федерациязының Бюджет кодекси-нин дүүштүр Тыва Республиканың Президентизи Ш. Ооржактың 2001 чылда Тыва Республиканың бюджет политиканың дугайында Тыва Республиканың Дээди Хуралыга бюджет талазы-биле Айт-калың база парламенттиге киригген ол дыннаган.

2001 чылдың хүдээп ап турар бюджетиниң кол онзагай чүүлү болза, тургузуушкун эгезиниң бюджетиниң болурун Валерий Шагдыр-оолович демдеглээн. Ша-кындыг үнелдиг Президент Ш. Д. Ооржактың Тыва Республиканың Дээди Хуралы-га бюджет талазы-биле Айт-калында берген. 2000 чылда республика бир-ле дугаар карылаа чок бюджетти тур-гускан болгаш ону күсүткен. 2001 чылдың бюджетиниң ул-гаткан, 2 миллиард 863,3 миллион рубль болган. Бо дээрже эрткен чылдан ийи ажыг катап хой болуп турар. Ычангааш экономиканың боттук секторун, бизнести хөгжүдөрүнчү, чаа техноло-гияларны шиптирлээр алы-рыкша, негептеринге хой акша-копекти үндүрер арга тургустунган. Акшаланды-рышкынын бүгү үндүр-рениниң күсүл-биле инвестиция хемчээли 633 миллион рубль азы 2000 чылдыңдан 3,5 катап хой болур.

2001 чылдың республика бюджетинде көрдүнгөн акша-хөрөнгө стратегтиг кол со-рулга - нити регионал продуктуну өстүреринче,

социал-экономиктиг хөгжүл-де, үлөтүр болгаш инвестиция политиказын, көдээ ажыл-агыйны, сайгарлыкчы чорукту, экономиканың боттук секторун болгаш өске-даа адырларны деткиринче уланганын Валерий Шагдыр-оолович чулаашкан.

Республиканың 2001 чылда бюджетинде болдуну-оругазын улгаттыраарыңа кол кичээлиниң улгандыгын, ону 1,7 катап көвүдериин көргөн. Салдыгын соругаа белең эвес, ынчалза-даа ону күсүлдеп болурунун бүгү аргалары болгаш курвалыр-лары барын Чазак Баштыңы-ның оралакчызы бүзүрүткен. Ону амьдыралга боттанды-рарда, үндүртү чылдазынга контрольду күсүлдедире, үндүртү төлөрүндө ойтала-р фактыларны соксадыр, хаади алыр чоруктары бол-дурбазы негетинин турар. Тодаргай-биле чугаалаарга, Россия Федерациязының Үндүрүг кодекзиниң чагы-лыш чок күсүлдезиниң болур.

Чаа чылдың бюджетинде көрдүнгөн акша-копекти ажыктыг ажылдарынын кол чүүлү болза, ТР-ниң бюджетиниң дугайында хоойлуну дүргөн хүлээп алыры болурун айткан. Россия Федерация-зының Бюджет Кодексиниң 190 чүүлүнде бюджет дугайында хоойлуну чогуур үеинде хүдээп алыры чүгүлалп көргөн. Бир эвес хуусаазында хүлээп алды-майн барза, бюджетке акша-копекти чугаалаарын кы-зыгарлаарында чедир ай-тырды тургустунуп келдир. Мону болдурбазы-биле Тыва Республиканың Чазак бюд-жетти хүлээп алырынга эргежок чугула бүгү докумен-тилерин ТР-ниң Дээди Хура-лының киригген. Парламент-нин комитеттери январь 17-ден эгелээ, бюджет төлө-вилелин сайгарыңче кирген. Бо айның төнчүлүнде Дээди Хуралдын сессиязында бюд-жеттин бириг номчулганын кылдыр. Февраль 10-га чедир республиканың 2001 чылда бюджетин хүлээп алыр Депутаттар-биле Чазак бюд-жетке хамаарышкан айты-рыларны чоптук шиптирлээр аптар болза, бо хуусаа ону боттандыраар арга барын В. Ш. Оюн чугаазыга дем-деглээн.

2001 чылда республика бюджетиниң дугайында Хоойлуну хүлээп алган соон-да, ону яаап-ла күсүлдеп дээш тодаргай ажылды чорударын ол түнелинде айткан.

Таан-оол ХЕРТЕК.

Чоон-Хемчик кожуунуң Хөндөргей сумузуна тыва цирктин тургузуу-чуу болгаш удуртукчуу чораш Владимир Бааыр-оолович Оскал-оолга тураскааткан сактышкын кекжээси болган.

Сат Маңнай-оол аттыг Культура бажынынга Вла-димир Оскал-оолдун төрө-дери, чоок кижилери, чагыс чер-чурттуглары болгаш

аалчылар киришкен. Аңаа ТР-ниң Дээди Хуралының Даргазы Ш. В. Кара-оол, Чазак Баштыңының оралак-чызын хүлээлгезин күе-сидип турар Ч. Ч. Д. Ондар, Дээди Хуралдын депутаттары К. Б. Ондар, Д. К. Балган-оол, Хөндөргей суму чагыр-

газының даргазы Б. Ч. Ондар, Чоон-Хемчик кожуунуң чагырга даргазынын социал айтырлар талазы-биле оралакчызы О. У. Төлөш болгаш өске-даа удуртук-баштаар черлерин даргалары Владимир Оскал-оолду тыва уран чүүлге киригген удур-

Езулал кекжээси

САКТЫП ЧУГААЛАШКАН...

Чуузуң бедик деп үнелээрин. Алдан Маадыр аттыг чурт-шынчыл музейиниң Чадана хоорайда салбыры-ның эртем ажылдакчызы О. В. Донгак аалчыларга Владимир Оскал-оолга тураскааткан делегетин көр-гүскөн. Ында артисттик

чуруктары, шаңналдары, архивтер үзүндүлери бар. Оон ыңай Хөндөргей суму-зунуң чурттакчы чоңунуң дилээ-биле болгаш кожуун чагырамының доктаалы-биле сумуңун бир кол кудумчузун Оскал-оолдун ады-биле адаар деп шиптирлээр.

Ч. Ч. Д. Ондар солун медээни келген чоңа дын-наткан. Бо чылын Оскал-оолдун 80 харлаарында "Тыва жонгелер болгаш демир удаазын кырында эквилиб-ристер" деп Юрий Оскал-оолга удурткан бөлүк келдир деп дыннаган. Ол ышкаш Хөндөргей школазынга му-зыка төвүн болгаш микрофон бээрин ол аазаан.

Айлана ООРЖАК.

БОЛУУШКУННАР

БАДЫТКАЛДАР

МЕДЭЭЛЕР

Сөөлгү шакта

○ Төп телевидениениң НТВ программазына эрткен дыштаныр хүнде "Сөөлгү аңаашкын" деп уран-чечен фильмни көргүскөн. Тыва улустун ат-сураалгы арти-стери, РФ-тин, ТР-ниң Улустун артисти М. М. Мун-зук, оон сурукчулары Борис Бады-Саган, Алексей Оор-жак болгаш өске-даа анык артистер боттарынын уран талантынын сая-сая чоңа баралгактар.

○ Белоруссия-Россия эвилел күрүнениң күрүнө секретари Тывага аялдап чораш Павел Бородин АКШ-та кара-бажында олур-бушаан. Ол АКШ-тын чаа президентизи Джордж Буш-тун албан-дужуулгезинге тураскааткан байрлалдарга киржири-биле чалаалга езу-гаар аңаа чедер берген. Дип-ломаттыг ажылдакчынын чөпшээрелин АКШ-тын Москвада элчин чери белеткеп доозуп турда, П. Бо-родин далаашкан, бодунун хамааты паспорт-биле ужул-чоруй барган. Ону Швейцар эрге-чагыргалар хой санын акшаны соора чарыгдал, буданын дээш буруудаткан.

Бо айтырар ам ийи хонгаш шиптирлелтине берип болур, ынчалза-даа ийи-үш ай азы оон-даа хой үеде узамдыгып болур. АКШ-тын чаа сон-гуткан президентизи Джордж Буштун албан-дужуулгезинге саадаарынын езулалы эрткен. Езулал үезинде корум-чурум туду-ры-биле 50 муң шагданын, шеригин аңаа хаара туткан Езулал көрдүнгөн план езулар эрткен. Ынчалза-даа 25 муң хире кижичаа прези-дентиге удурланышкын чыскаалын кылган Хе-

ректин ужуру чүд дизе, сонгукчуларын түнелдин езугаар кордакчы. Альберт Гор чаа президенттен 519 бадыйлашкыны хойуң алгаш, тилээни турган. Американың хоойлузун езугаар штат бүрүзүндө сонгуктан төл-ээлекчилерин бадыйлаш-кынынын езугаар Буш тилээни, моон ужурунда удурланышкын чыскаалы болган. Байырлал үезинде Буш уруу-биле танчылап турар үеде уруунуң кеткен платези уштуна бер часка-нын чон каткы-хөг-биле уткан.

○ Омск хоорайга улуг соок дүшкен үеде, бөрт оорларны көвүдээр. Бир оор анык кыстын чараш бөргүн ушта тыртарын оралдашкан, ынчалза-даа серемчилдиг кыс бөргүнүң багылаанында ушта тырттыр шыдааан, харын боду барып дүшкөш, далашканында ыңай болган. Ооруну бодунуң улуг өрткөктүг бөргү черге чыгып калган.

○ Кыдатка Шагаа хүнү февраль 24-те эгелээр. Аңаа белеткеп үезинде ажылда-рынга таарышпас 30 млн. хлопшкарлары (чазылдыр ойнаркаары) хавырган.

○ Россиянын космоста "Мир" станциязынын эри-жер элзинин барыдаааш, ону Оожум океанче дужуруп бадыйар ажылды бо чылдын март 6-да боттандыраарын Росавиакосмос албаны дыннаган.

○ Великобритания болгаш АКШ чаа хыдыкшы шериг самолетин кады чогадып кылырын дугурушкан. Чаа төлөвилдиниң өртөө 100 млрд доллар бооп турар.

(АГЕНТИЛЕДЕР МЕДЭЭЛЕРИНДЕН).

Кысказы-биле

ҮНЕЛЕЛДИ АЛГАН

РФ-тин Федерация Човү-лелиниң Күрүнө Думазынын комитеттери-биле катый өмөдиге яамызы "Чылдың школазы" деп Россия чергелиг конкурсту школалар аразы-га чарлаан. Оон түнелдерин "Педагогический вестник" сеткүүл парлаан.

Конкурсту лауреаттарынын аразында бистин республикадан 6 школа үнел-леди алган. Оларга: Кызыл-дын дугаары 9 школа-гимназиязы, дугаары 15 школа, Сукпактын, Бай-Хаактын, Хову-Аксинин болгаш Ме-жигейиниң социал углангышкы-нын школалары хамаар-жыр. Кызылдын дугаары 15 школазы мындг бедик шаң-налды дөрт дугаар ап турары ол.

БЕДИК ШАҢНАЛ-БИЛЕ

20 харлыг Мирослав Халым 1999 чылда Чечен Республикага шериг херээ эрттирип тургаш, будунче аар балыгланган турган.

Ол 2000 чылдын дугу-зунда Россиянын янзы-бүрү госпитальдарыга эмнедип тургаш, Россиянын бедик шаңналы "Эрес-дидин чорук" деп орден-биле шаңнатканын билбээ.

Чүгле чаа үнүп келген 2001 чылдын эгезинде орден бодунуң ээзин тыпкан. А январь 23-те маадырга ол шаңналы байырыг байдалга тыпсар.

КАТАП КЕЛИР

Каа-Хем кожуунун Дүр-ген сумузуңга чоокта чаа болган дерзин үлгелдиниң сумуун чурттакчыларын РФ-тин Президентизи Ш. Ооржактың федералдыг округу-на Бүрүн эргелиг төлөөзи Леонид Драчевскийниң адынга чагаа бижиринче албадкан.

Январь 15-те Сибирь федералдыг округтун кол инспектору Николай Холодов

болгаш ТР-ниң ИХЯ-зынын сайыды С. С. Б. Монгуш Дүрген сурунун чурттакчы-лары-биле ужурашкан. Сайыт Дүрген сумузуңга телефон харылзаалыг шагдаа пунк-тузун тургузары болгаш кожуунун иштики херектер салбырының ажылын күш-телдирерин аазаан. А Николай Холодов бир ай болгаш Дүрген суурга катап кээр болган.

КАМГАЛАЛ ХЕРЕК

Дээди Хуралдын депутатты Г. Ч. Ширин-биле Төлөзек-чилерин Эрэин кожуун хуралының даргазы Ш. К. Маажый ужурашкан, ко-жуунда төве малдын баш саанын кызырлып тура-рынын дугайында чулаашкан.

Республикада чүгле 150 хире төве артык, ынчанга оон баш санын камгалап ап, өстүрлөп дөдө болза, төве малга хамаарыштыр респу-блика чергелиг хоойлу хүлээп алары чугула деп, ол чула-лаан.

ДУЗА ЧЕДИРЕР

Эрэин кожуунда хой хар дүшкенинде Чакыч суур-биле харылзаа үзүлген. "Улут чер-биле" харылааны чакыч-чылар кызыгааржыларын рашиязы-биле тудуп турар. Ынаар аш-чөм, далган-тараа, кывар-чээр чүүл чедирери-биле кожуун чагыраазы хар аштаар далбылаларыг тра-кторлары болгаш вездеход-тары чоруткан.

СОНГУЛДАЛАР

Январь 14-те Хову-Аксиниң суму даргазынын сонгул-дазы болган. Ынчалза-даа сонгукчуларын эвээш кел-ген-биле (47 хуу) сонгулда болбаан.

Ол ышкаш Барыны-Хем-чик кожуунун Барлык сумузуңга "Хая-Чук" арат ажыл-агыйын удуртукчуу Олег Куулар суму дарга-зынга сонгудуп алган.

Игорь ДАМДАК.

Культура амьдыралы ЭРГИ ТЕАТРНЫ САКТЫП...

Эрткен пятницада Тыва-нын хөгжүм-шин театрынын артистери эрги театрыны сценназын "Эх, дүлгезиниң дүштерини" деп концерт-оюнун көрүкчүлөргө бараал-гаткан. Бөгүнү филармония-нын сценназына алдап четкен артистери Вячеслав Донгак чылымы-биле уткуп хүлээп алгаш, оларны удуртуп келген кол режиссер Алексей Ооржакка сөстү берген.

— Эрткен чылын театр ажылдакчыларынын отчет-сонгулалыг хуралында хоочуннарымыс — пенсионер артистериның амьдырал-чуртталгазынче кичээлге ийи күштелдирип, оларга ачы-дуза чедирериниң хемчээлини алдырынын дугайында шыг-гы чугааны кылган бис. Ол талазы-биле ажыл чорудар тускай комиссия тургустунган, оон даргазынга Вячеслав Донгактың Донгак сонгук-турган. Бөгүнү бо концерт-ивис база устуде чугаа-лааным хоочуннарга ачы-буян көргүзүр ажылыстың бир хевириндир. Бо кекжээ кирген оорланы бистин хоочуннарымыска эм-таң болгаш өске-даа херек чүүл-дер садып ап, амьдыралыга ажылдаар кылдыр бээрн көрдүнгөн. Ынчанга силер бүгү бөгүн чүгле концерт көрүп келген эвес, а бистин ат-сураалгы пенсионер арти-стеривиске ачы-буянынар көргүзүп келгендер ол-дур. Ол дээш мөгейип тур бис. Ам силерниң мурунгарга бо сценнага ажылдап четтигенин ортума салгалдын артист-ринден аңгыда, маңаа бир дугаар ойнап турар анык артисттер чедир шунту аян тудуп, бараалгалары бо. Оларны уткуп ап көрүңер — деп, Алексей Кара-оолович чугаазын доосту. Димиттиг адын чыскаалынынары арти-стерин уткан.

Шынап-ла, эрги театрың

Сестлана БАЛЧЫР.

бо сценназына ойнап эгелээн Ленинградтың театр болгаш кинематография институ-тун доозукчулары — Люн-дуп Солун-оол биле Дадар Барынаа, бо сценнага ойнап четтигенин Анат Куулар олар көрүкчүлөр-биле сак-тышкынарына үлөжип, үлөдөр-чөккө ап чораш улуг башкылары — Тываның ат-сураалгы артисттер сактып, сагыш-сеткил көдүрүлүш-күңгө алып, хей-аңтым-биле көрүкчүлөргө бараан болдулар.

Сцена ажыттынар-ла шала кырында калбарты чыдыпкан артистер эртен эрте уудуп-оттуп чыдарлар. Көдээ суурда оюн көргүзүп келген, орай дүне удаан оларны сурунун чурттакчылары аш-чөмө чалап турар. "Ам база манчы! Ана кижини хонгунге дээртер чүве-дир ийин бо!" дийип туралар. 40-50 чыл-дар бурунгаар ылап-ла ын-дыг турган: артистер көдээ суурларга келгеш, клубта-рынга-ла удуп хонар, а аш-чөм дээрже төктүп чыдар деп болур.

С. И. Ландуп кажанын-зындаан адыр ырлады! Ол 30 чыл бурунгаар бо сценнага "Бистин хоораймыс олгу" деп шиге ойнап келген. Д. Н. Барынаа база-ла 30 чыл бурунгаар бо сценнага доктаамал кол ролдарын ойнап турган. "Ромео биле Джульетта", "Хорагай индиктер", "Аршин мал алан", "Барбаның кыс" дээш, оон-даа өске.

А анык артисттериниң оюн-көргүзүүндө бо кекжээ эң-не улуг сонгулдагы ТР-ниң алдарлыг артистери Н. Нак-сыл биле Эзир-оол Монгуш база анык артист Леонид Кан-оолдун күсүлдезиниң "Малиновка болган куд" деп шиге үзүндү болдурган.

Сестлана БАЛЧЫР.

ДУЗАЛАП КӨРҮҢЕР, ЧОНУМ!

Мээң кадайым Майя Дажыевна Санчат чүрээнде аар аарыга таварышкан, Новосибирск хоорайда ЭШИ-те кестирер ужурга таварышты. Кезишкенин болгаш оон соонда эмнедириниң өртөө 100 муң рубль ажып турар. Ол хире акша менде болгаш төрөдериңде чок. Үш уруум шунту өренип турар. Кадайымын амы-тынын алырынга дуза кадарынары төрөөн Тыванын бүгү чоңундан диледим.

Бодум болгаш уругларым бүгү өнүктүривиске, Тываның хой национал чоңунга кездээе бузурер чораш бис, бузурээр-даа бис. Чонумуң, кадайымын ачызында "Тыва Республиканың алдарлыг артист" хүндүлүг атка четкен мен. Силерге чортаарланым, идеген ор мен, бистин өг-бүлениң берге байдалдан чайлаарыңа дузалап көрүңер, чонум!

Баш удур четтирдим, чонум, Титов САНЧАТ.

Акса-биле дузалаар апарзыңар, адрестери мындыг: Тыва Банк АК СБ РФ г. Кызыл, ул. Кочетова, 34 а к/с 3010181040000000631 номер сберкишки лицензий счел 423018106650006162601 БИК 049304631 ИНН 7707083893 в ГРКЦ Нацбанка РФ азы г. Кызыл, ул. Шестинки-Кравченко, 58, ТУВ. Госфинмониторинг, бухгалтерия, тел. 3-59-69. Санчат ТИТОВ.

УЛУТ ДУЗА

Күзүн Чаа-Хөл школарынын тургустунганын бээр 70 чыл болган бийлигине ТР-ниң Президентин Ш. Д. Ооржак аалдап келгеш, башкыларга, ооренниктерге, администраторларга, аял-нелерге байыр чедирип, школаның байдалы-биле танышкан.

Президент байыр чедир тургаш, школага белек кылдыр микроавтобусту алааш, келер чылга септелге ажылынга акшаландырышкын-биле дузаларын чуттаан Чаа-Хөл улут-бичини чурттаачылары болгаш башкылар ол дынадыгыны адыш чаккашкыны-биле хуулап алган.

Шынап-ла, Ш. Д. Ооржактын алаашкыны Чаа чылда бүдө берген Чаа автобус сатып алыр акашны үндүрүп бээр, Абакан хоорайдан "УАЗ-2206" маркалыг автомашины кожуунуң чагырга даргазы А. Д. Тюлюшун киржилгезин-биле аккел берген.

Ычангаш ТР-ниң Президентин Шериг-оол Динжинов Ооржакка болгаш оон өг-бүлезинге кадыкшалды күзеп, моон-даа сонгаар ажылынга чедирешкенин күзедип.

Светлана СОТНАМ,
Чаа-Хөл школанын директору.

Республиканың "Водоканал" бүүрүлгезинин көргүзүп турары суг хандырылганын болгаш суг дамчыдылганын ачы-дузаларына тарифтер дугайында ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫН ЧАЗАК ДОКТААЛЫ

2001 чылдың январь 16 №40 Кызыл хоорай метр суг дээни (үндүр атын чыдар суг) 3,05 рубль хемчээлге бадылаар.

2. Суг хандырылганын болгаш суг дамчыдылганын ачы-дузаларына хамаатыларының төлөсүлөр деңгээлинин стар-тардын 1 куб метр суг дээни (агын чыдар суг) немелде ортоске үндүрүү-биле 1,81 рубльге дең, "Водоканал" бүүрүлгезин ортумаа-биле үндүрүп берин турары тарифтин 60 хуузу хемчээлге доктаадыр.

3. Республиканың "Водоканал" бүүрүлгезин (Фалалес) бүүрүлгези хамаатыныс чарыдаларын кызылар, ачы-дузаларын хемчээлдерин ула-гаттырар талазы-биле хем-чегерлерин алыр.

4. Тыва Республиканың Чазактын "Республиканың "Водоканал" бүүрүлгезинин көргүзүп турары суг хандырылганын болгаш суг дамчыдылганын ачы-дузаларына тарифтер дугайында" 1999 чылдың июль 27 № 627 доктаалын күжүн чидирген дең санаар.

5. Бо доктаал 2001 чылдың февраль 1-ден күнүг болуп кирер.

Ш. ООРЖАК.

Бир материалга хамаарыштыр ЧӨПТҮГ ШИИТКЕЛДИ ОНААР

Декабрь 21-де № 141 "Шын" солунда когарал түрегдээр Светлана Сарыгларнын "Шын кайда?" деп чүүлдө хомудалыг каттыгып, бодалдарынын илердикседим.

Амгы бо ай-бачы тывыс-бас, уду-чонну оорлап, үптөп, тоннап чоруур улдуруктар саны улам өзүп, бажы эътте-нип, амдажып, сула чинаар чыгыш апарган үдө шыны дилеп тывары дыка берге апар чыдар. Бир эвес эрге-хоойлу ажылдакчылары бөдүүн чонну үүлгедикчилерден камгалаарынын орунуга, болган үдө-херекти чажы-рып, башып, бузуттап эгелээр, канчал-даа дүрүмгө таарыш-пас чүвө-дириниң дең санаар чыдар мен. Шылчылгелгил рынок экономиказынче кирди-вис-те дээр, аңаа сыдап, чадгынын алгаш, хоойлу хажыдар, эрге-дужал ачыг-лаар чорук эрге-хоойлу ажылдакчыларында дендеп барган хире чүвө бо. Үлгедикчилер кылган талдоо, каныг-даа кижини, кымын-даа бол, эрге-дужалы, ызыгуур салгалы, социал байдалы хамаан-чокка, шын-мегезин тодара-ткаш, кеземче оонашты-рыр — оларнын ыдыктыг ху-дээлге ич-дир. Эрге-хоойлу ажылдакчыларынын дүргү-торел, эш-өр, таныш-көрүш тыржыжып, херекти эңинге чедир истеп тодараптыр бары дүргө-ле, арын-нурун ышкынып, хой акша халыгге саттыгып турарлары ол-дур деп чүвө илден-дир.

Истелге херээн оттуруп, баштайгы өчүрү протоколга кинирген болган сонда, ол көдүргөн херектиң огуз болуп, көктөткөткөн турар ужурут эвес деппе. Аңаа чүгө немел-десер, тодарадылгалар, чедир өчүткөткөн өскерилгелер кинир дөрдөн башка "Шын кайда?" деп чүүлдө шың эгел-диптиң бар чыткан истелге-нин эрге-хоойлу ажылдакчы-лары кара туразы-биле өскер-тип, кем-херек үүлгедикчилер-рин камгалаан бооп турар.

Ажы-толун бакка кижип-тикен ада-нелер ара-соора девидеп, мөгүдөп, өңдөжөк, еражок, ылап-ла херекти үүл-геткен огулун кеземче херээн-ден бүгү арга ажылап "үш-түп", үндүрүп алырын кызы-дарлар. Ычан-на бар-чок акша-хоронгизин каттап, мал-маганын бириниң дөгерип, сатып-сатып, хээл берип, хилчичекти көрүп, когарал тургаш, оозун хостадып алгашы-даа тургулаар Ын-чаар чык агарып, хосталгаже үнгөн кижиниң бажы эъттеп турбас деппе. Ажырас, ада-не дөмей хостал алыр болгай деп бажын суг согатылаар-лар тургулаар-ла. Ол дөргө ада-нелер боттарынын ба-жына хан кутканынга дөмей апарып, сонда халактаалар.

Чаада бижээни херек кы-рында үптөкчү чорукту кыл-ган, таныткычтар оолдарын чүү-даа болбаан деп, хостуг са-лыптарга, хомудалыг кы-жанып турбайн калчар. Ко-чуун көрбөс бе? Доп-дараан амдажып, оларнын иштерин оорлааш, оон шугут мырыпай туразы улагыдып, ол хөө-күлериң ис чок узутказы-биле угаарладып, оон-даа дерзин үүлгедик кылып, амы-

Юрий МААДЫ,
"Шынын" номчукчузу.

Чамдык бодалдар САГЫЖЫМНЫН САЙМААРАЛЫ

"Шын" солунуң ажылдакчы журналист Сергей Хертектин "Үнелелди чон бээр" деп чүүлдү чүүлдүтүп дөткөңдүр мен.

Мен чоокта чаа бүгү пазынында каныг-даа кадыг ажылдап далдапайн кылып чораан бөдүүн ажылчын, алдан хар ажа берген кижиге ужуражы бергем: "Бүгү пазында колхозтун-даа, совхоз-тун-даа, өскө-даа коллек-тивтерге алыс-бүрү ажыл-дарга ажылдап келген, хар-пазын аайы-биле неспяке үндүм. Ынчалза-даа "Күн-ажылдыг хоочуну" деп шынылга-бижикти холга туттаан мен. Доку-ментиниң, шаңнал-макта-дыг улуска тыныс дээр чүвө-дир. Эдес чүвө. Тываның шаңналдары күн чок дээр-дир. Оон башка мээң шаңналдарым кара эдирнек-ле болгай. Ажыг-дериниң тон чораан, ажыл-дан чораан үстериниң, кужунуң үнөсн ыңчал-дыр хилс барганы ол ып-паан" деп, хоокүй эш хо-мудан сөстүлгүн илердир болчүк.

Бо эштин хомудалыг кадыг-даа шоодуг, кыжы-рыг, каттыгынын чүвө чок. Бистин аравыста та-чек кижилер күн-ажыл-дыг хоочуну деп доку-ментиниң

шантаразын-ларлыг ден бодар мен. Дээди Хуралга калдыр-бир яаманың сайыт-даргазын бадыладыр дээр кайы хире үе чидер-дир. Бодан-даа көрүңер даан. Оон орунуга чангыс Тываның Президентин чарлык үндүргөн, томулун каарга, харын чык-даа ышкан. Президент ажыл-дан шыдаар төлөттиң

эптериниң шыныг-апар-ла болган.

"Балык бажында куду чыдыр" джир болгай. Казан Тывага хуужудуга эгелей бээр, чамдык чазыг кижилер амырап-ла бергенер. Ажыл-агыйларын хонтак удуртукчулары иштинин өңү-хоронгизин, мал-маган боттарына тог-чегел, шын-дээр чин-ле эгелээштер.

Оон харазы-биле бистин ада-өгелериниң колхозтарга, МЧЭ-ге кат-тыгып салганында өкө-төт, өзүн көвүдөң, хем-тер улларыга, шылаалар-га шынышпайн турган ко-дан-кодан чедир чүвө малы когун үстүн тоңсоң. Муну баш бода малдарыг сүт-бараан фермалары хоо-зураан. Бүүрүлгелер, ал-бан черлери тоймагаларын үнтеттиңер. Сактын бо-даарга, ханыг-чинниң, олу-чидинниң, ортосини-хуукталган Чечен чер-даа сагындырар. Бо бүгүн каныг эки бурунгаар хон-жүлдө дээр бис. Бодан-бо-дан келгенниң кижиниң ка-ра баары сарып, карактар-нып чажы сыйын келир-дир. Бо хамык хоозураан-кып кажан орталыгыра?

Бистинде чамдык удуртукчу эптер ботта-рынык-на борбак дүмчү-чү бодан, амы-хууда садыг-саймааны тургузуп, хоокүй-ле бөдүүн чонун чынып "соруп", "чулун чип" тура-ры шына дүжүр бе, ып-чан? Каныг-даа удуртук-чуну чон денниң болгай Ычангаш "чону" — чоорган, хойу — хойлел" деп үлгө-р чүганаан уттуң болбас ужурут. Дүң далаан-биле чоруткан реформалаан-кып хой-хон чонун аптап-келген эптер чон алдарыг ажылдакчылар болбазы? База бир ужурут-казы билишмес мээң-не эден-синерим аайын тыннанып айтырар бар. Аңаа-ла чү-к-кандызы-даа билишмес чамдык чарыктарда ТР-ниң алдарыг ажылдак-чызы атты тыннан каан боор-дур. Ол кижин чогу-м чүү дээттин алдарыг атка төлөткөн болганы орта билишмес. Мону черле билиштин-биле тайыл-дырлаары чүгала энес бе? ТР-ниң алдарыг ажыл-

шантаразын-ларлыг ден бодар мен. Дээди Хуралга калдыр-бир яаманың сайыт-даргазын бадыладыр дээр кайы хире үе чидер-дир. Бодан-даа көрүңер даан. Оон орунуга чангыс Тываның Президентин чарлык үндүргөн, томулун каарга, харын чык-даа ышкан. Президент ажыл-дан шыдаар төлөттиң

эптериниң шыныг-апар-ла болган.

"Балык бажында куду чыдыр" джир болгай. Казан Тывага хуужудуга эгелей бээр, чамдык чазыг кижилер амырап-ла бергенер. Ажыл-агыйларын хонтак удуртукчулары иштинин өңү-хоронгизин, мал-маган боттарына тог-чегел, шын-дээр чин-ле эгелээштер.

Оон харазы-биле бистин ада-өгелериниң колхозтарга, МЧЭ-ге кат-тыгып салганында өкө-төт, өзүн көвүдөң, хем-тер улларыга, шылаалар-га шынышпайн турган ко-дан-кодан чедир чүвө малы когун үстүн тоңсоң. Муну баш бода малдарыг сүт-бараан фермалары хоо-зураан. Бүүрүлгелер, ал-бан черлери тоймагаларын үнтеттиңер. Сактын бо-даарга, ханыг-чинниң, олу-чидинниң, ортосини-хуукталган Чечен чер-даа сагындырар. Бо бүгүн каныг эки бурунгаар хон-жүлдө дээр бис. Бодан-бо-дан келгенниң кижиниң ка-ра баары сарып, карактар-нып чажы сыйын келир-дир. Бо хамык хоозураан-кып кажан орталыгыра?

Бистинде чамдык удуртукчу эптер ботта-рынык-на борбак дүмчү-чү бодан, амы-хууда садыг-саймааны тургузуп, хоокүй-ле бөдүүн чонун чынып "соруп", "чулун чип" тура-ры шына дүжүр бе, ып-чан? Каныг-даа удуртук-чуну чон денниң болгай Ычангаш "чону" — чоорган, хойу — хойлел" деп үлгө-р чүганаан уттуң болбас ужурут. Дүң далаан-биле чоруткан реформалаан-кып хой-хон чонун аптап-келген эптер чон алдарыг ажылдакчылар болбазы? База бир ужурут-казы билишмес мээң-не эден-синерим аайын тыннанып айтырар бар. Аңаа-ла чү-к-кандызы-даа билишмес чамдык чарыктарда ТР-ниң алдарыг ажылдак-чызы атты тыннан каан боор-дур. Ол кижин чогу-м чүү дээттин алдарыг атка төлөткөн болганы орта билишмес. Мону черле билиштин-биле тайыл-дырлаары чүгала энес бе? ТР-ниң алдарыг ажыл-

Бораш ОНДАР,
Сүт-Хөл кожуун.

АЖЫЛЧЕ ЧАЛАП ТУР

АМУР ОБЛАСКА ажылга тургустунар сорулга-биле ынаар баар күзелдиг хамаатыларга ажылдаар черлер, мергежилдер дугайында

1. Фельдшер 347 рубль шалынын, баар чери фельдшерско-акушерский пункт с. Передовое, 675000, Благовещенский р-н, с. Чигри, центральная районная поликлиника, тел. 47-45-16, хоорайнын коду телефону (416-2) 44-88-79, келдиришкын-биле баар.

2. Фельдшер — 347 рубль шалынын, баар чери фельдшерско-акушерский пункт с. Ровный, 675000, Благовещенский р-н, с. Чигри, центральная районная поликлиника, тел. 47-45-16, хоорайнын коду, телефону (416-2) 44-88-79, келдиришкын-биле баар.

3. Уран чүүл удуртукчузу — шак-үе барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, чангыс ай тарифтин шалын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

АРХАНГЕЛЬСКО ОБЛАСКА ажылга тургустунар сорулга-биле ынаар баар күзелдиг хамаатыларга ажылдаар черлер, мергежилдер дугайында

1. Бүүрүлгө оорилдигезинин мастери (5-6 разрядтыг, автокрановщик болуп) чангыс ай тарифтин шалын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

2. Автодело башкызы, дээди эртемниң чангыс ай тарифтин шалын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

3. Транспорт септээр механик 1700 рубль шалынын, ОАО "Малошуйкалес", хоорайнын коду болгаш телефону /8-239/ 3-41-72, общежитиеге чурттаар.

4. Электрогазосварщик — 23 мун рубль шалынын, ОАО "Малошуйкалес", хоорайнын коду болгаш тел. /8-239/ 3-41-72, общежитиеге чурттаар.

5. Электромонтер 1500 рубль шалынын, ОАО "Малошуйкалес", хоорайнын коду болгаш тел. /8-239/ 3-41-72, общежитиеге чурттаар.

6. Кол бухгалтер чангыс ай тарифтин шалын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

7. Хореограф тускай эртемниң чангыс ай тарифтин шалын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

8. Фармацевт керээз эзугаар, Вилегодский район, 165680, с. Ильинское, магазин "Светлана", коду болгаш тел. /8-243/ 3-12-72, чурттаар оран-сава-биле баар.

9. Кол энергетик, дээди эртемниң — 1000 рубль шалынын, Виноградский район, КСХП "Борейское", хоорайнын коду болгаш тел. /8-231/ 6-35-43, чурттаар оран-сава-биле баар.

10. Тракторист-машинист 3500 рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

11. ТТ-4-түн тракторист-машинист 2500 рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

12. ТДТ-55-тин тракторист-машинист 2500 рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

13. Бульдозер машинист 2500 рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

14. Ынаа ужураа кижиге 3-4 мун рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

15. Электрогазосварщик 2500 рубль шалынын, ЛПХ "Борейский", коду болгаш тел. /8-231/ 2-17-43, общежитиеге чурттаар.

16. Аккордеон кланын таллазы-биле башкы, музыка эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

17. Фортепьяно кланын таллазы-биле башкы, музыка эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

18. Бүүрүлгө оорилдигезинин мастери, дээди эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

19. Дузалал ажыл-агыйын чорударына ажылчыннар ажылдап шыдаар 2-ден эвээш эвес хамаатыларын өг-бүлө керээз эзугаар ажылдаар, Каргопольский район ЧП Башмаков, г. Каргополь пр. Октябрьский, 116 а, коду болгаш тел. /81841/ 2-18-53, чаагайжыттынымаан бажын-биле хандыраар.

20. Менеджмент таллазы-биле башкы, дээди эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

21. Бухгалтер учедуну таллазы-биле башкы, дээди эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

22. Бүүрүлгө оорилдигезинин мастери, дээди эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

23. 1 классный тракторист-машинист, эге профессионал эртемниң 1-1,5 мун рубль шалынын, Котласский район 165390 Удмский с/с д. Кулиха СПК "Шиницкий", коду болгаш тел. /8-327/ 7-02-55, чаагайжыттынымаан оран-сава-биле хандыраар.

24. Музыка удуртукчузу, мергежилдин таллазы-биле эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

25. Музыка удуртукчузу, мергежилдин таллазы-биле эртемниң чангыс ай тариф шалынын (ЧТП), средняя полная общеобразовательная школа с. Новолесовская, 676930, Ивановский р-н, с. Ивановка, ул. Новая, 37, отсел образования администрации района, тел. 31-9-37, хоорайнын коду болгаш телефону (249) 3-12-44, келдиришкын-биле баар.

26. Чүк чүдүрүкчүлүгү машинист — кылганын барымдаалаар төлөвирлиг, УГ 42/19 Пинежский район, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-46, общежитиеге орал бээр.

27. ПЭО начальниги, дээди эртемниң УГ 42/17, коду болгаш тел. /8-256/ 9-25-00, общежитиеге орал бээр.

28. Инженер — шак-үе барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/17, коду болгаш тел. /8-256/ 9-25-00, общежитиеге орал бээр.

29. Биче инспектор, аттестация эртер, шинтирпир чорбаан — 368 рубль шалынын, УГ 42/18, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-48, общежитиеге орал-биле хандыраар.

30. Оперативный дежурный — шак-үе барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/18, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-48, общежитиеге орал бээр.

31. Электромонтер — шак-үе барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/18, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-48, общежитиеге орал-биле хандыраар.

32. Бульдозер машинист — кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/19, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-46, общежитиеге орал бээр.

33. Электрик шинчедикчилеринин слесари — кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/19, коду болгаш тел. /8-256/ 9-22-46, общежитиеге орал-биле хандыраар.

34. К-700-түн тракторист — кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, УГ 42/19, коду, тел. /8-256/ 9-22-46, общежитиеге орал-биле хандыраар.

35. "Е" каток-машини чалаачызы кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, Плесский район Гос. Унитарное предприятие ОУ-250, коду, тел. /818-32/ 6-48-67, общежитиеге орал бээр.

36. Ветеринария эчизи — 1000 рубль шалынын, АО "Покшенское", коду болгаш тел. /8-256/ 3-66-11, 3-разрядыг квартира бээр.

37. Ветеринар — 300 рубль шалынын, АО "Лохновское", коду, тел. /8-256/ 3-66-65, 3-разрядыг квартира бээр.

38. "Е" каток-машини чалаачызы кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, Плесский район Гос. Унитарное предприятие ОУ-250, коду, тел. /818-32/ 6-48-67, общежитиеге орал бээр.

39. Автогрейдер чалаачызы, дуржулгалыг, 6 разрядтыг, 758 рубль шалынын, Плесский р-н, Гос. Унитарное предприятие ОУ-250, коду, тел. /818-32/ 6-48-67, общежитиеге орал бээр.

квартира бээр

40. Бульдозерист, дуржулгалыг, 6 разрядтыг — 758 рубль шалынын, Гос. Унитарное предприятие ОУ-250, коду, тел. /818-32/ 6-48-67, общежитиеге орал бээр.

41. Дуржулгалыг, 5 разрядтыг слесари-сантехники — 650 рубль шалынын, Гос. Унитарное предприятие ОУ-250, коду, тел. /818-32/ 6-48-67, квартира азы общежитиеге чурттаар.

42. Чүдүрүкчү машина оператору, дуржулгалыг, 5 разрядтыг кылганын барымдаалаар ажыл төлөвирлиг, ОУ-250, коду, тел

00 АKB ОАО Банк "Тувькредит" ПНН 1701008165 код